

Muistio

Paikka: Vilppulan yläkoulu
Aika: 23.11.2023 klo 17.00-18:33.

Tiedotus- ja kuulemistilaisuus koskien kouluverkkoratkaisua sekä mahdollisia koulujen lakkauttamisia

Järjestäytyminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kouluverkkojärjestön jäsen Marika Ala-Herttua toivotti osallistujat tervetulleiksi kouluverkkoselvitystä koskevaan tiedotustilaisuuteen. Tilaisuus alkoi klo 17:00.

Ala-Herttua esitteli paikalla olleet kaupungin viranhaltijat sivistysjohtaja Juhani Tolosen, kaupunkikehitysjohtaja Ville Keräsen, hallintojohtaja Anitta Hietaniemen, rehtori Aki Koiviston ja rehtori Johanna Rintapään.

Kouluverkkoselvityksen ja siihen liittyvien ennakkovaikutusarvioiden esittely

Kouluverkkoselvityksen on laatinut kaupunginhallituksen asettama kouluverkkojärjestö, johon kuuluvat kaupunginhallituksen puheenjohtaja Marika Ala-Herttua, sivistyslautakunnan puheenjohtaja Mika Ruohonen, sivistysjohtaja Juhani Tolonen, valtuutetut Lasse Anttila, Teemu Happonen ja Jussi Jatkola. Kouluverkkoselvitykseen liittyvät ennakkovaikutusarviot ovat kouluverkkojärjestön laatimia. Kustannusarviot koulukiinteistöjen korjauksista on tilattu asiantuntijalta (Teemu Saari Suunnittelutalo PPG Oy). Kouluverkkojärjestö kokoontui kymmenen kertaa.

Selvityksen tarkoituksena on ollut saada tietoa kouluverkkoratkaisun tueksi.

Sivistysjohtaja Juhani Tolonen esitteli selvityksen pohjana olleen materiaalin ja sen keräystavat. Tolosen esityksessä esiteltiin nykyinen kouluverkko, oppilasmäärät ja niiden kehitys, oppilasryhmien koot, kiinteistöjen kunto ja korjaustarpeet, sijaintivaihtoehdot, kouluverkon kustannukset ja vaihtoehtojen kustannuksia koulukyyditykset, lapsivaikutusten, yritysvaikutusten ja korsernivaikutusten arviot.

Selvityksessä on tutkittu oppilasmäärien kehitystä pedagogiikkaa, vaikutuksia tukipalveluihin ja oppilaskuljetuksiin. Sijaintivaihtoehtoja on selvitetty. Yläkoulun osalta selvitettiin neljää eri vaihtoehtoa.

Työn aikana on käyty aktiivista keskustelua mm. ammattijärjestöjen, henkilöstön, luottamushenkilöiden, selvityksiä on tilattu MW-kehitys Oy:ltä, Vesihuoltoyhtiöltä ja opettajien sekä oppilaiden kanssa. Kahdessa valtuustoseminaareissa on käsitelty kouluverkkoasiaa.

Mänttä-Vilppulan kaupungin asukasluku on laskenut kymmenessä vuodessa yli 2000 asukkaalla. Oppilasmäärä laskee 183 oppilaalla seuraavan viiden vuoden aikana oppilasennusteen mukaan. Oppilasmäärän laskiessa valtionosuudet laskevat samalla viidessä vuodessa 1.600.000 euroa verrattuna tämän vuoden valtionosuuksiin. Tämä valtionosuusleikkaus tehdään yleisen valtionosuuden leikkauksen lisäksi. Resursseista on tulossa pula.

Kaupungilla on syntynyt kumulatiivista alijäämää n. 1,9 euroa, joka on katettava neljässä vuodessa eli vuoden 2026 loppuun mennessä. Viime perjantaina 16.11.2023 Valtionvarainministeriö ilmoitti, että valtionosuuksien pysyvät leikkaukset ovat suurempia kuin aiemmin on ollut tiedossa. Mänttä-Vilppulan osalta lisäleikkaus on noin 750.000 euroa.

Kaupungin strategian mukaan taloudellisuus ja yhtenäisyys ovat kaupungin tavoitteita. Samoin kaupunki on elinvoimainen ja osaava koulutuskaupunki. Toisen asteen opiskelijoiden määrä nousee 958 oppilaaseen. Tämä ja Saskyn kanssa aikaansaattava yhteistyö vaikuttavat kouluverkkoratkaisuihin ja tuleviin koulun sijaintia koskeviin päätöksiin.

Selvityksessä ei ole tehty tarkkaa henkilöstösuunnittelua, koska tällä hetkellä määräaikaista opettajia jonkin verran eikä irtisanomistarvetta oletettavasti näin ollen arvella olevan. Samalla turvataan pätevän opetushenkilöstön saatavuus.

Tolonen kertoi koulurakennusten korjauskustannuksista ja mahdollisen uuden rakennuksen kustannuksista. Hän esitteli myös kiinteistöjen tase-arvot. Mäntän rakennusten tase-arvot ovat yli miljoona euroa kun taas Vilppulan koulun tasearvo jää 389.000 euroon. Kirjanpidollisesti tämä kertoo alaskirjattavan summan koulun lakkautustilanteessa.

2027 oppilasmäärä on laskenut sellaiseksi, että yhdistäminen on mahdollista ja yhteistyö lukion kanssa toteutuu optimaalisesti. Lukiossa on Finest Future-opiskelijoita ja lukion oppilasmäärää on saatu näillä opiskelijoilla nostettua optimaaliselle tasolle. Jos esim. valtion toimenpiteiden vuoksi nämä opiskelijat jäävät tulematta, on lukion ja yläkoulun yhteistyö elintärkeää esim. yhteisen opettajaresurssin käytön kannalta.

Ruokahuollon selvitys tehdään erillisenä työnä eikä siksi sitä tässä yhteydessä erityisesti selvitetty. Koulukuljetusten osalta ei ole tehty erityisiä kuljetussuunnitelmia vaan arvio kuljetustarpeesta. Tarkat kuljetussuunnitelmat edellyttävät lukujärjestysuunnittelua eikä senkään vuoksi ole mahdollista laatia kuljetussuunnitelmia. Myöskään tulevia investointisäästöjä ei ole arvioitu.

Tolonen esitteli kouluverkko raportin mukaisesti perustelut perusopetuksen palveluverkon muutokselle Mänttä-Vilppulassa, lasten ja nuorten määrien ennustetut muutokset sekä oppilasennusteet kunnan osalta ja koulukohtaisesti. Hän esitteli myös kunnan koulutiloista tehdyt arviot, kouluverkon talousvaikutukset ja kustannukset. Lopuksi hän esitteli johtopäätöksinään esityksen kouluverkko ratkaisuksi, joka on seuraava:

1. Koskelan puukoulun opetus siirretään Savosenmäen koulun yhteyteen elokuusta 2024 alkaen.
2. Kolhon koulu lakkautetaan ja yhdistetään Vilppulankosken kouluun elokuussa 2025.
3. Koskelan yläkoulu, Vilppulan yhteiskoulu ja Mäntän lukio yhdistetään yhdeksi kouluksi nykyisen Koskelan yläkoulun ja Mäntän lukion yhteyteen elokuussa 2027.
4. Selvitetään mahdollisuutta rakentaa uusi koulurakennus Mänttä-Vilppulan yläkouluille ja lukiolle niin, että se valmistuisi vuonna 2027. Selvittämistä varten perustetaan rakennustoimikunta.
5. Annetaan kaupunkikehityslautakunnalle tehtäväksi selvittää mahdollisuutta vähentää koulujen valmistuskeittiöiden määrää.

Suulliset kannanotot, mielipiteet ja kysymykset

Marika Ala-Herttua avasi keskustelun klo 17:40

Keskustelussa tuotiin esille seuraavia kysymyksiä, mielipiteitä ja kannanottoja:

Heidi Vesanen: Kuljetusoppilaiden kustannus on laskelmassa pieni. Miten se on laskettu? Millaiset luokkakoot yhdistämisen jälkeen ovat?

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: Koulukuljetusten määrä on arvioitu sillä pohjalla, että montako autoa tarvitaan ja montako kuljetusoppilasta on ja missä heidän kotinsa sijaisevat. Koulukuljetussuunnittelija on tehnyt laskelman oppilasennusteen mukaan.

Vastauspuheenvuoro rehtori Aki Koivisto: melkein puolet oppilaista on jo koulukuljetusten piirissä Vilppulassa, mutta Mäntässä ei ole. Tämä johtaa siihen, että koulukuljetusten hinta ei Vilppulassa nouse niin paljon kuin jos Mäntän oppilaat kuljetetaan Vilppulaan. Yhteen yläkouluun mentäessä on tulossa ns. kolmisarjainen koulu. Oppilasryhmän koko on enimmillään 24 oppiasta, nyt koulujen ollessa erillään oppilasryhmässä on enintään 22 oppilasta. Erityisen tuen tarve otetaan tietenkin huomioon ja tarvittaessa käytetään myös jakoryhmiä. Tietyissä ryhmissä on silloin enimmillään 16 oppilasta.

Heidi Vesanen: Onko tutkittu Koskelan koulun mahdollista sisäilmaongelmaa. Jos se on olemassa, mitä sitten tehdään?

Vastauspuheenvuoro rehtori Aki Koivisto: rehtorin ja työsuojeluvaltuutetun roolissa voin todeta, että Koskelan päärakennuksen osalta ei ole ilmoituksia sisäilmaongelmasta. Vuonna 2019 on tehty toimenpiteitä. PPG Oy kävi läpi rakennukset arviota tehdessään eikä Koskelan koululta löytynyt sisäilmaongelmaan viittaavaa. Taidetalolta ja Kompustalolta on tullut ilmoituksia ja henkilöstöä on sen vuoksi siirretty muihin tiloihin.

Arto Lampinen: Olisi selvitetty edullisin vaihtoehto eli Vilppulan koulun laajennus sellaiseksi, että Mäntän oppilaat mahtuvat sinne. Lukion ja Saskyn on selvitettävä yhteistyömahdollisuudet tilojen käytössä ja opetuksessakin. Kouluverkkoselvityksessä on selvitetty vain talousasioita eikä ollenkaan opetuksellisia seikkoja. Taina Peltonen, joka oli aiempi sivistysjohtaja, puolusti pieniä kouluja. Yläkoulun tulee siirtyä nyt Vilppulaan.

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: halusi tuoda esiin, että Taina Peltosen esityksestä on kuitenkin lakkautettu aikoinaan Pohjaslahden koulu.

Kyllä on tutkittu opetuksellisia asioita, erityinen tuki, oppilailta on kysytty ja selvitetty millaisia näkökulmia nousee esille lapsilta ja nuorilta. Hyvinvointialueelta saadaan parhaiten moniammatillista tukea, kun oppilaat ovat samassa koulussa ja saadaan pysyvä työntekijä paikalle.

Sasky on iso toimija ja tärkeä meille. Jos lukion yhdistää tällä hetkellä Saskyyn, menetetään pienten lukioden valtionosuus. Jatkossa valtionosuus saattaa muuttua saavutettavuusperusteiseksi eli lukioden välimatkalla on merkitystä. Mikäli valtion tukea ei olisi, tilanne olisi toinen. Lukio turvataan parhaiten sillä, että lukio on osa yläkoulua mm. pätevien opettajien saatavuuden näkökulmasta.

Sirkka Iso-Ettala: Vilppulan piha ja tontti on iso, mutta Koskelan koulun piha on pieni. Minne sinne mahtuu uusi koulu?

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: Vilppulan etuna on todellakin iso piha, jonne on helppo rakentaa. Taajamien välille rakennettava koulu olisi hankala, mm. koulukuljetusten osalta, kun molemmista suunnista olisi kuljetustarvetta. Lisäksi erilaisten koulun tarvitseman muun infran käyttö hankaloituisi. Koskelan koulun pihalle mahtuu uudisrakentamista ja on tehty havainnekuvakin tilankäytön näkökulmasta. Siirtymäkausi on helposti hoidettavissa kun ollaan samalla tontilla. On mahdollista, että vanha koulu puretaan uuden rakentamisen jälkeen, mikäli sille ei ole enää käyttöä. Mutta rakentamisasioista eikä edes suunnitelmista ei ole vielä päätöksiä.

Heidi Vesanen: Mitä oppilaskohtaiselle kustannukselle tapahtuu koulujen yhdistyessä?

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: Tiivistettäessä opetus yhteen kouluyksikköön oppilaskohtainen kustannus on pienempi tehokkuuden lisääntyessä. Pienessä yksikössä kustannus on aina suurempi. Sivistysjohtaja kertasi oppilaskohtaisen kustannuksen laskelmat eri kouluvaihtoehdoissa.

Niina Aspinmaa: Mitä tapahtuu vanhoille koulurakennuksille?

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: Jos löytyy taho, joka haluaa Vilppulan koulun, voidaan siitä luopua. Mäntässä tilanne on hankalampi. Tarkoitus on, että lakkautettava koulu siirtyy pois kaupungin ylläpidosta. Jos yläkoulu siirtyy Vilppulaan, on huomioitava, että Mäntässä on monta koulurakennusta, joista osa on historiallisesti merkittäviä. Silloin oletettavasti nämä pyritään myymään.

Keijo Haapanen: Keuruulla on tehty kouluverkkoratkaisu. Haapamäen koululla tehtiin juuri koulun remonti, joka maksoi 7 milj. ja nyt Haapamäen koulu lakkautetaan ja lapset viedään Keuruun keskusta. Hukattiin aika paljon rahaa.

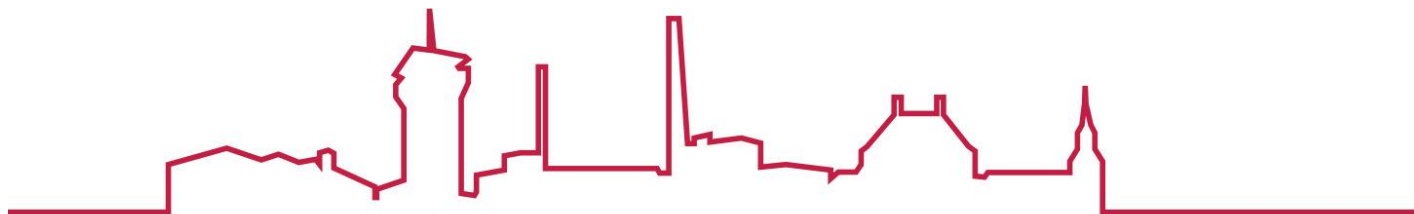
Heidi Vesanen: Aika pieni säästö on 330.000 euroa. Jos koulu puretaan maksaa se enemmän.

Mitä lapset tekevät sen ajan, jos joutuvat odottamaan kyytiä eteenpäin Mänttään? Koulukuljetussumma on arvioitu kovin pieneksi, vaikka koulukuljetus kilpailutetaankin.

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: säästö toteutuu joka vuosi, purkaminen on kertakustannus. Kaupungin koulukuljetuksen kustannus on reilu 700.000 euroa vuodessa ja lisäksi on 50.000.

Vastauspuheenvuoro rehtori Aki Koivisto: koulukuljetuskustannusero on nykyiseen summaan lisäystä, ei kokonaiskustannus.

Koulukuljetukset suunnitellaan niin, että tarpeettomilta odotuksilta vältytään. Pyritään siihen, että lähtökohtaisesti koulun päätyttyä koulukuljetus lähtee heti. Nyt on yksi luokka, jolle tulee yksi

odotustunti viikossa. Ensi vuonna ei yhtään odotustuntia, koska ruotsin opetus lisääntyy yhdellä tunnilla tällä ryhmällä.

Mikko Kivilahti: 1990-luvulla kunta nosti koulujen korjauskulujen vuoksi veroprosenttia yhdellä prosentilla, mutta korjauksen toteuduttua sitä ei alennettu. Koulukuljetukset on myös joka vuosi muuttuva ja hoituu kyllä. Kiinteistöjen osalta tulee purkukustannusten lisäksi myös kiinteistön arvon alaskirjaus.

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: alaskirjaus on suurempi, jos luovutaan Mäntän koulurakennuksista. Koulurakennuksen laajennuksista ja uuden koulun rakentamisesta tulee myös lisäkustannuksia. Pitkällä tähtäimellä kallenta on kuitenkin yläpitää ja korjata nykyisen kouluverkon sisältämiä rakennuksia, joissa on jo runsaasti korjausvelkaa.

Anna Kytömäki: Onko mietitty tilannetta, joka seuraisi vaihtoehdosta A. Onko kaikki sekaisin vai tuleeko kahden kerroksen väkeä?

Vastauspuheenvuoro rehtori Aki Koivisto: Aika sekaisin ollaan jo nyt. Jos uutta ei rakenneta, pitää hyödyntää myös muita rakennuksia ja mahdollisesti vuokrattava tiloja Saskylta. Laboratoriotilat tuottavat myös ongelmaa jo nykyisellään.

Heidi Vesanen: Mistä uuteen kouluun saadaan rahat?

Juhani: Hyvä kysymys. Ehdotuksessa ei oteta kantaa uuden koulun rakentamiseen vaan se suunnitellaan ja päätetään erikseen. Jos kouluverkkoratkaisua ei tehdä, on tilanne se, että uutta ei voida rakentaa. Kaupungilla on velvollisuus järjestää opetusta, jota varten pitää olla kunnolliset tilat, näitä tilojakin on korjattava. Kouluverkkoratkaisu mahdollistaa sen, että osa korjauksiin muutoin menevästä rahasta suunnataan uudisrakentamiseen.

Timo Rauhalampi: Jos uutta ei rakenneta, miljoonia menee remontteihin. Kaikki koulutilat ovat elinkaarensa loppuvaiheessa.

Arto Lampinen: Suurin ongelma on se, että meillä ei synny lapsia. Nyt vuonna 2023 on syntynyt vain 28 lasta. Kyse on yleisestä kehityksestä, sillä Tampereella lasten määrä vähenee 6 %. Opetuksen sisältö on tärkein asia.

Teresa Nieminen: Koulukuljetukset ovat pitkiä ja niihin menee paljon aikaa, 45-50 min., Makkoskylältä vielä pidempään. Osalle tulee pahoinvointia ja päänsärkyä matkalla. Toivoo, että otetaan huomioon koulukuljetuksia suunniteltaessa.

Heidi Vesanen: Onko kaupunki miettinyt miten saadaan lisää lapsiperheitä? Paikka, jossa ei ole koulua ei houkuta.

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: Jäljelle jäävistä kouluista tehdään houkuttelevia. Kaupunki on lapsimyönteisyyttä osoittaakseen aloittanut uusia toimintoja kuten vauvatilaisuudet. Kaikki voivat vaikuttaa puhumalla positiivisesti kotikaupungistaan. Kaikkialla Suomessa on sama vähäisen syntyvyyden ongelma.

Arto Lampinen: Tilaisuus ei ole tavoittanut väkeä. Olisi pitänyt lähettää kutsu Wilmassa.

Vastauspuheenvuoro sivistysjohtaja Juhani Tolonen: kouluverkkoystävällisyyttä on tiedotettu, kirjoitettu paikallislehdessä ja ilmoitettu lehdessä sekä kotisivuilla näistä tilaisuuksista. Kouluverkkoselvityksen materiaali on saatavissa kotisivuilta. Kaupunkilaisille on pidetty asiasta tiedotustilaisuus ja kolme kuulemistilaisuutta, joista tämä on viimeinen. Lisätietoja asiasta saa myös sivistysjohtajalta.

Kuulemistilaisuuden päättäminen

Kouluverkkotoimikunnan puheenjohtaja Marika Ala-Herttuala totesi, että lisää kysymyksiä, mielipiteitä tai kannanottoja ei yleisöllä ole enää. Hän kertasi, että kouluverkkoselvitys sekä siihen liittyvät liitteet ovat saatavissa ja luettavissa esim. kunnan kotisivuilta:

Liite 1 SWOT - yläkoulujen yhdistämisen sijaintivaihtoehdot

Liite 2 Lapsivaikutusten arviointi

Liite 3 Yritysvaikutusten arviointi

Liite 4 PPG Peruskorjauksen tavoitehinta-arvio Koskelan yläkoulu ja lukio

Liite 5 PPG Peruskorjauksen tavoitehinta-arvio Vilppulan yhteiskoulu

Liite 6 PPG Tavoitehinta-arvioiden yhteenveto

Ala-Herttuala kiitti osallistujia ja kertasi kirjallisten kannanottojen toimittamisohjeistuksen: kuntalaisille varataan tilaisuus tulla kuulluksi asiassa joko tässä kuulemistilaisuudessa tai kirjallisesti viimeistään 19.12.2023 toimitettavalla kannanotolla. Kannanotto toimitetaan osoitteeseen: Kaupunginhallitus, Seppälän puistitie 15, 35800 Mänttä tai kaupunki@manttavilppula.fi. Marika Ala-Herttuala päätti tilaisuuden klo 18:33.

Kuulemistilaisuudessa ei jätetty kirjallisia kannanottoja.

Vakuudeksi

Anitta Hietaniemi
hallintojohtaja

